

OCEANEN

AARDE IN GEVAAR

Plakkerige problemen

Voor het grootste deel van de wereld is aardolie de belangrijkste brandstof. Van de meeste aardolie wordt benzine gemaakt voor voertuigen. Het wordt ook gebruikt in machines en verder worden er chemicaliën en plastic van gemaakt.

Ongeveer een derde van alle aardolie komt van onder de bodem van de oceaan. Het boren naar olie in de oceaan is op allerlei manieren schadelijk voor het leven onder water. De geluidsgolven die gebruikt worden om te peilen waar olie in de bodem zit, verstoren het oceaandleven. Walvissen raken ervan in de war. Soms komen ze dan op het strand terecht, waar ze doodgaan. Verder komen er door het boren chemicaliën en andere schadelijke stoffen in de oceaan terecht. Die kunnen het leven in de oceaan vergiftigen.

Weetje

Door de tien grootste olielekken aller tijden liep er in totaal 3,7 miljard liter olie de zee in. Daarmee kun je 1400 olympische zwembaden vullen.

... een booreiland in de Golf van Mexico

De olieramp in de Golf van Mexico

De grootste olieramp in de Amerikaanse geschiedenis vond plaats in 2010 in de Golf van Mexico. Door een explosie in een pijpleiding stroomde er zo'n 800 miljoen liter olie de oceaan in. De kustlijn van Amerika raakte over een lengte van meer dan 25.000 kilometer besmeurd. Duizenden vogels, schildpadden en zoogdieren overleefden het niet. En sommige soorten werden al bedreigd in hun bestaan. Wereldwijd is het olielek van 2010 het op een na grootste lek aller tijden. Er zijn berichten dat het leven in de oceaan er nu nog steeds de gevolgen van draagt.

Als de aardolie naar boven is gepompt, wordt die over het water vervoerd. Maar soms lekt er olie in zee, met rampzalige gevolgen voor vissen en voor vogels aan de kust. Dieren raken besmeurd met de olie. Ze ademen de giftige olie in of eten hem op. De olie irriteert hun ogen en hun huid. Veel dieren gaan er direct aan dood.

... een krab besmeurd met olie, afkomstig van een lek

Een zee van overvloed?

In grote delen van de wereld bestaat de maaltijd voor namelijk uit voedsel uit de zee. Tientallen jaren werd grote visserijbedrijven geen enkele beperking opgelegd voor de hoeveelheid vis die ze vingen. Hoe meer vis ze vingen, hoe meer geld ze konden verdienen. Maar die **overbevissing** heeft veel effect gehad op de oceaan. Gedurende de afgelopen 70 jaar werd er meer vis uit de oceaan gehaald dan er van nature in de oceaan bij kwam. De visvangsten zijn daardoor nu een stuk kleiner.

overbevissing – meer vis uit de zee halen dan er van nature weer op tijd bij kan komen

grote haringvangst in de zee bij Duitsland

Een uitgestorven reus

In de 18de eeuw hadden bontjagers tijdens hun jacht op zeotters ook behoefte aan dieren die konden dienen als voedsel. In 1741 ontdekten jagers een gigantisch zoogdier in de wateren van Alaska. Het kreeg de soortnaam stellerzeekoe. Dit dier was een in koud water levend lid van de familie van lamantijnen en Indische zeekoeien. Helaas was deze rustige, langzaam bewegende diersoort een makkelijke prooi voor hongerige bontjagers. In 1768 doodden deze jagers het laatste exemplaar. Dus 27 jaar na de ontdekking van het dier stierf de stellerzeekoe al uit.

Van veel vissoorten waar vroeger op werd gevestigd, zijn niet veel exemplaren meer over. Zo is er van de vroegere omvang van de Atlantische blauwvintonijn door overbevissing nog maar 4 procent over.

Niet alleen vissen worden getroffen door overbevissing. Het raakt bijvoorbeeld ook walvissen (dat zijn geen vissen maar zoogdieren), zeotters en zeeschildpadden. In de 19de eeuw betekende de walvisvangst goed geld verdienen aan het vlees en de dierlijke olie. De commerciële walvisjacht nam zulke vormen aan, dat de grote walvissoorten bijna uitstierven. Ook de zeotters waren ooit volop aanwezig in het noorden van de Stille Oceaan. Maar vanwege hun bont ging men op ze jagen, en bleven er in het begin van de 20ste eeuw slechts ongeveer 2000 exemplaren van over. Sindsdien is hun aantal weer gegroeid. Ze worden nu beschermd door de wet.

De Japanners jaagden op walvissen in het Noordpoolgebied, totdat het in 2014 werd verboden.

OCEANEN

AARDE IN GEVAAR

AANDACHT VOOR ONZE OCEANEN

Het grootste deel van de wereld is bedekt met het diepblauwe water van de oceanen. Mensen gebruiken oceanen voor de visserij en om er met schepen goederen over te vervoeren. Maar dat gaat steeds meer ten koste van het leven in de oceanen. In dit boek lees je hoe mensen de rijkdommen van de oceanen op het spel zetten én je ontdekt wat we moeten veranderen om die rijkdommen te beschermen.

In de serie *Aarde in gevaar* lees je dat de aarde veel natuurlijke rijkdommen heeft waar wij niet buiten kunnen.

We gaan niet altijd even goed om met die rijkdommen.

We doen dingen die schadelijk zijn voor onze planeet.

Laten we in actie komen! Het is tijd dat we met z'n allen de aarde en haar rijkdommen goed gaan beschermen.

corona

www.arsscribendi.com

Lees ook de andere boeken in deze serie:

Fossiele brandstoffen: 978-94-6341-183-7

Regenwouden: 978-94-6341-184-4

Rivieren: 978-94-6341-186-8